

Strålsäkerhetsmyndighetens författningssamling

ISSN: 2000-0987

SSMFS 2018:10

Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om
radon på arbetsplatser

Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om radon på arbetsplatser;

SSMFS 2018:10

Utkom från trycket

den 31 maj 2018

beslutade den 24 maj 2018.

Strålsäkerhetsmyndigheten föreskriver¹ följande med stöd av 3 kap. 12 §, 4 kap. 9 §, 5 kap. 7 §, 6 kap. 8 §, 8 kap. 15 § och 9 kap. 3 § strålskyddsförordningen (2018:506).

Tillämpningsområde och definitioner

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser som ska iakttas av den som bedriver verksamhet i en omgivning med joniserande strålning, den som sysselsätter någon i en sådan verksamhet och egenföretagare med arbetsställen eller arbetsplatser, där

1. radonhalten i luft överstiger referensnivån i 3 kap. 6 § strålskyddsförordningen (2018:506),

2. den årliga genomsnittliga radonhalten i luft inte kan fastställas men kan förväntas överstiga referensnivån mer än tillfälligt, eller

3. exponeringen för radon sammantaget från flera tillfälliga arbetsställen eller arbetsplatser förväntas motsvara exponeringen vid en radonhalt i luft som överstiger referensnivån under arbetstid.

Bestämmelserna i dessa föreskrifter gäller inte sådana verksamheter som avses i första stycket 1 och 2 där åtgärder som förväntas sänka radonhalten till under referensnivån i 3 kap. 6 § strålskyddsförordningen genomförs enligt 3 kap. 2 a § arbetsmiljölagen (1977:1160) och föreskrifter meddelade med stöd av den lagen.

2 § Ord och uttryck i dessa föreskrifter har samma betydelse som i strålskyddslagen (2018:396), strålskyddsförordningen (2018:506) och arbetsmiljölagen (1977:1160).

I dessa föreskrifter avses med

radonexponering: radonhalten multiplicerat med vistelsetiden, och

radonhalt: aktivitetskoncentrationen av radon.

¹Jfr rådets direktiv 2013/59/Euratom av den 5 december 2013 om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd mot de faror som uppstår till följd av exponering för joniserande strålning, och om upphävande av direktiven 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom och 2003/122/Euratom, i den ursprungliga lydelsen.

3 § Vid tillämpning av dessa föreskrifter ska med radon avses isotopen radon-222.

Anmälan

Anmälan av verksamhet där radonhalten överskrider referensnivån

4 § En verksamhet som omfattas av bestämmelserna i dessa föreskrifter ska anmälas till Strålsäkerhetsmyndigheten om inte annat framgår av andra stycket. Anmälan ska göras på ett formulär som tillhandahålls av myndigheten och innehålla de uppgifter som framgår av detta.

Verksamhet som omfattas av bestämmelserna i dessa föreskrifter inom Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket eller Försvarets radioanstalt ska anmälas till försvarsinspektören för hälsa och miljö. Anmälan ska innehålla de uppgifter som framgår av bilaga 1.

Förändringar i verksamheten som rör uppgifterna i anmälan ska snarast meddelas till den myndighet som har tagit emot anmälan. Anmälan ska förnyas inom tio år från det datum som den senaste anmälan gjordes så länge verksamheten omfattas av dessa föreskrifter. En förnyad anmälan ska innehålla aktuella mätvärden av radonhalten i luft eller nya uppskattningar av radonhalten i de fall den inte kan fastställas.

Anmälan av arbetsställe med risk för särskilt hög radonexponering

5 § Ett arbetsställe där arbetstagare under arbetstid riskerar att få en årlig radonexponering som överskrider 0,72 megabecquereltimmar per kubikmeter ska anmälas till Strålsäkerhetsmyndigheten av den som råder över arbetsstället om inte annat framgår av andra stycket. Anmälan ska göras på ett formulär som tillhandahålls av Strålsäkerhetsmyndigheten och innehålla de uppgifter som framgår av detta.

Sådana arbetsställen som avses i första stycket inom Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket eller Försvarets radioanstalt ska anmälas till försvarsinspektören för hälsa och miljö. Anmälan ska innehålla de uppgifter som framgår av bilaga 2.

Förändringar som rör uppgifterna i anmälan ska snarast meddelas till den myndighet som har tagit emot anmälan. Anmälan ska förnyas senast inom fem år från det datum som den senaste anmälan gjordes så länge den årliga radonexponeringen under arbetstid överskrider 0,72 megabecquereltimmar per kubikmeter vid arbetsstället. En förnyad anmälan ska innehålla aktuella mätvärden av radonhalten i luft eller nya uppskattningar av radonhalten i de fall den inte kan fastställas och ny uppskattad radonexponering.

Övervakning av förhöjda radonhalter

6 § Om ett arbetsställe är gemensamt för flera verksamheter, är den som råder över arbetsstället ansvarig för samordningen av strålskyddet avseende radon enligt dessa föreskrifter.

7 § Den som bedriver en verksamhet med joniserande strålning som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt strålskyddslagen (2018:396) på en arbetsplats eller ett arbetsställe som omfattas av dessa föreskrifter, ska beakta exponeringen från radon vid beräkning eller uppskattning av den årliga effektiva dosen till arbetstagare.

8 § Radonexponeringen ska fastställas för arbetstagare i verksamheten genom mätningar eller beräkningar i den omfattning som behövs för att kontrollera och följa upp radonexponeringen. Mätningarna och beräkningarna ska dokumenteras och sparas i minst fem år.

För arbetstagare som har identifierats enligt 9 §, ska radonexponeringen fastställas årligen genom mätningar eller beräkningar som är individuella för de arbetstagare som har identifierats. Mätningarna och beräkningarna ska dokumenteras och sparas i minst fyrtio år.

Arbetstagare i verksamheten ska på begäran få ta del av de mätningar och beräkningar som rör honom eller henne.

9 § Arbetstagare som riskerar att under arbetstid få en årlig radonexponering som överskrider 0,72 megabecquereltimmar per kubikmeter ska identifieras.

10 § Arbetstagare under 18 år får inte riskera att under arbetstid få en årlig radonexponering som överskrider 0,72 megabecquereltimmar per kubikmeter.

11 § För varje verksamhet där arbetstagare har identifierats enligt 9 §, ska det finnas dokumenterade rutiner som tillämpas för att

1. fastställa radonexponeringen, och
 2. hålla radonexponeringen så låg som det är möjligt och rimligt.
- Rutinerna ska hållas aktuella.

Mätning

12 § Mätningar för att fastställa radonexponeringen till arbetstagare enligt 8 § ska göras med metoder som ger ett representativt värde av radonhalten.

Utrustning som används för mätning enligt första stycket ska vara kalibrerad för en storhet med internationell spårbarhet.

Kalibrering av utrustningen ska upprepas och funktionskontroll utföras i den omfattning som behövs för att säkerställa mätresultatets riktighet.

13 § Då radonexponeringen till arbetstagare fastställs enligt 8 §, ska de mätmetoder som används vara sådana att radonhalten i luft kan bestämmas med en utvidgad mätosäkerhet som vid en mätning under två månader vid 200 becquerel per kubikmeter är högst 30 procent med 95 procent täckningssannolikhet.

14 § Individuella mätningar enligt 8 § andra stycket ska göras med en personburen mätare.

Om mätning enligt första stycket inte är rimligt, ska en annan metod med likvärdig tillförlitlighet användas.

15 § Mätningar som ligger till grund för fastställande av radonexponering enligt 8 § andra stycket ska genomföras av en organisation som

1. är ackrediterad för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, eller

2. på ett likvärdigt sätt uppfyller de krav som ställs vid ackreditering för uppgiften.

Rapportering och läkarundersökning

16 § Om en arbetstagare kan ha fått en årlig radonexponering som överskrider 2,1 megabecquereltimmar per kubikmeter, ska detta snarast rapporteras till Strålsäkerhetsmyndigheten om inte annat framgår av andra stycket.

För en sådan arbetstagare som avses i första stycket inom Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket eller Försvarets radioanstalt, ska rapporteringen ske till försvarsinspektören för hälsa och miljö.

Vid en situation som avses i första stycket, ska arbetstagaren genomgå en sådan läkarundersökning som avses i 4 kap. 5 § strålskyddslagen (2018:396).

Inhämtande av uppgifter om arbetstagares radonexponering

17 § Innan en arbetstagare som har identifierats enligt 9 § påbörjar sin sysselsättning i en annan verksamhet där den riskerar att få en radonexponering som överskrider 0,72 megabecquereltimmar per kubikmeter under innevarande kalenderår, ska uppgifter om arbetstagarens radonexponering inhämtas.

Dispens

18 § Strålsäkerhetsmyndigheten kan ge dispens från dessa föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det kan ske utan att det kan antas medföra en oacceptabel risk för att människor eller miljön utsätts för skadlig verkan av strålning.

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juni 2018.

2. Bestämmelserna i 4 och 5 §§ tillämpas inte förrän den 29 januari 2019. En verksamhet som pågår eller ett arbetsställe som används när anmälningsskyldigheten inträder, ska anmälas i enlighet med respektive bestämmelsen inom tre månader från det att skyldigheten inträdde.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

MATS PERSSON

Ulf Yngvesson

Bilaga 1

Uppgifter i anmälan av verksamhet där radonhalten överstiger referensnivån

Anmälan till försvarsinspektören för hälsa och miljö ska innehålla uppgifter om

1. postadress,
2. typ av verksamhet,
3. lokalernas placering under jord, i färdigställda bergrum eller ovan jord,
4. högsta uppmätta eller uppskattade radonhalt,
5. typ av radonmätning,
6. eventuellt mätprotokoll,
7. högsta uppskattade radonexponering,
8. antal personer som arbetar i radonhalter i luften som överstiger 200 becquerel per kubikmeter årlig genomsnittlig aktivitetskoncentration,
9. om det finns risk att personer utsätts för en årlig radonexponering som överstiger 0,72 megabecquereltimmar per kubikmeter, och
10. om verksamheten är mobil.

Bilaga 2

Uppgifter i anmälan av arbetsställe med särskilt hög risk för radonexponering

Anmälan till försvarsinspektören för hälsa och miljö ska innehålla uppgifter om

1. postadress,
2. typ av verksamhet,
3. lokalernas placering under jord, i färdigställda berggrum eller ovan jord,
4. högsta uppmätta eller uppskattade radonhalt,
5. typ av radonmätning,
6. eventuellt mätprotokoll,
7. högsta uppskattade radonexponering, och
8. antal personer som utsätts för en årlig radonexponering som överstiger 0,72 megabecquereltimmar per kubikmeter.

Strålsäkerhetsmyndigheten
Swedish Radiation Safety Authority

SE-171 16 Stockholm
Solna strandväg 96

Tel: +46 8 799 40 00
Fax: +46 8 799 40 10

E-post: registrator@ssm.se
Webb: stralsakerhetsmyndigheten.se